

Nr 304.

Av herr **Andersson** i Igelboda, om rätt för medlem av registrerad sjukkassa eller understödsförening att inom viss tid överflytta till erkänd sjukkassa å medlemmens bosättningsort m. m.

Den nya sjukkasselagstiftningen har på olika sätt sört för att medlemmar tillhörande enligt 1910 års sjukkasselag registrerade sjukkassor må vinna anslutning till den nya sjukkassereformen och detta oberoende av ålder och hälsotillstånd.

Sålunda stadgas i övergångsbestämmelserna till förordningen den 26 juni 1931 (nr 280) om erkända sjukkassor, att medlemmar av varje enligt lagen den 4 juli 1910 om sjukkassor registrerad sjukkassa, som upphör med sin verksamhet, skola intill den 1 januari 1935 äga rätt till överflyttning till erkänd sjukkassa, under förutsättning att anmälan om inträde göres inom tid som i stadgandet närmare angives. Intill samma dag skola ock medlemmar av kassa, registrerad enligt 1910 års lag, vilka äro bosatta utanför kassans verksamhetsområde, men inom verksamhetsområdet för erkänd sjukkassa, äga enahanda rätt till överflyttning. Slutligen föreskrives i sagda övergångsbestämmelser att vad sålunda stadgats om rätt till överflyttning skall äga motsvarande tillämpning beträffande medlemmar av förening, som vid förordningens ikraftträdande (1 jan. 1932) var registrerad enligt 1910 års lag och sedermera registrerats enligt lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar utan att i samband härmed antagas till erkänd sjukkassa.

Utom sålunda angivna sätt för övergång till den nya sjukkasseorganisationen kan anslutning därtill vinnas genom överlåtelse på sätt stadgas i understödsföreningslagen å erkänd sjukkassa av utav understödsförening bedriven sjukförsäkringsrörelse.

Några andra möjligheter för en sjukkassas medlemmar att övergå till erkända sjukkassor äro icke stadgade i författningarna.

Emellertid är det ingenting, som tvingar en sjukkassa att använda sig av ovan angivna författningensliga anslutningsformer för överförande av kassans hela medlemsstock till den nya organisationen, och där detta av kassan underlättes komma bl. a. alla de medlemmar som överskridit i sjukkasseförordningen stadgad maximialder för inträde i erkänd sjukkassa (i regel 40 år) att för all framtid stanna utanför den statsunderstödda sjukkasse-rörelsen. Nu är det emellertid en känd sak att massor av medlemmar, som tillhöra dylika kassor, vilka väntas icke komma att uppgå i den nya organisationen, inte önska något högre än anslutning under den nya lagstiftning-

en. De möjligheter, som för detta önskemåls uppfyllande stå här ifrågakomna medlemskategori till buds, äro emellertid mycket svåra att realisera.

Individuellt inträde är uteslutet. Enda sättet är att de intresserade bilda en understödsförening, som registreras enligt understödsföreningslagen och vars verksamhet därefter överlåtes åt erkänd sjukkassa, varefter understödsföreningen omedelbart träder i likvidation. En dylik förening saknar emellertid vanligen tillgångar, i det att medlemmarna icke få med sig några medel från den kassa de lämnat, vilken sistnämnda kassa däremot gör en oförtjänt vinst på de avgångna.

Utom att sålunda ekonomiska svårigheter kunna omintetgöra eller åtminstone försvåra överlåtelsen, finnes intet som tvingar den erkända kassa, å vilken överlåtelsen är avsedd att ske, att acceptera överlåtelsen. Ett trygande av de gamla sjukkassemedlemmarnas rätt var dock en av de fundamentala punkterna i 1931 års sjukkasareform, och från olika håll framhölls såsom ett ovillkorligt villkor för anslutning till reformen, att ingen av de gamla sjukkassemedlemmarna skulle få komma i en sämre ställning än de förut innehaft. Det synes mig därför att den kategori sjukkasfolk, varom här är fråga, bör genom statsmakternas ingripande förhjälpas att komma i åtnjutande av en försäkring, från vilken de eljest utan egen förskyllan bliva utestängda. Såsom ovan anmärkts beror det ytterst på en kassa själv, om den kommer att ansluta sig till den nya organisationen. Därvid saknar emellertid ofta en stor del av kassans medlemmar av olika anledningar möjlighet att inverka på beslutet. I synnerhet är detta fallet i kassor, där beslutanderätten utövas av utsedda ombud. Det kollektiva beslutet av ett fåtal personer kan komma att gå i rakt motsatt riktning mot tusendens individuella inställning till den nya försäkringsformen. Detta synes knappast riktigt. Hava statsmakterna funnit sig böra införa en förbättrad sjukförsäkring, bör den enskildes önskan att ansluta sig till densamma i första hand respekteras. Den enskilde medlemmen, som icke biträtt beslut om fortsatt verksamhet vid sidan av de statsunderstödda sjukkassorna bör icke göras delaktig i ansvaret för detsamma.

Billighet och rättvisa synes mig därför bjuda, att för medlemmar av dylika kassor tillskapas rättighet under viss tid att vinna anslutning i den nya organisationen. Billigheten kräver också, att vid överflyttning, varom här är fråga, på den överflyttande medlemmen belöpande andel i den frånflyttade kassans sjukhjälpfond överföres till den erkända sjukkassa, som har att mottaga medlemmen. (Jfr 48 § sjukkaseförordningen.)

I anledning av vad sålunda anförts får undertecknad hemställa, att riksdagen måtte besluta

dels sådan ändring av eller tillägg till övergångsbestämmelserna i förordningen den 26 juni 1931 (nr 280) om erkända sjukkassor, att medlem av förening, registrerad enligt lagen

den 4 juli 1910 om sjukkassor eller i dylik sedermera enligt lagen den 29 juni 1912 om understödsföreningar registrerad förening, skall äga rätt att under i sagda övergångsbestämmelser fastställd tid överflytta till erkänd sjukkassa å medlemmens bosättningsort,

dels ock ett tillägg till lagen den 26 juni 1931 (nr 279) om ändring i vissa delar av lagen den 29 juni 1912 om understödsföreningar av innehåll att vid överflyttning av medlemskap, som här avses, den förening, från vilken flyttningen sker, skall efter de föreskrifter, tillsynsmyndigheten meddelar, vara pliktig att å den kassa till vilken medlemmen överflyttar sin sjukförsäkring, överföra på medlemmen belöpande andel i sjukhjälpfonden.

Stockholm den 23 januari 1934.

Martin Andersson.
